OCENIANIE ARKUSZA
POZIOM PODSTAWOWY

<table>
<tr><th>Nr zad.</th><th>Przewidywana odpowiedź</th><th>pkt</th><th>Kryteria oceny</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>
<table>
<tr><td>A</td><td>B</td><td>C</td></tr>
<tr><td>Kościół San Vitale</td><td>Bazylika św. Piotra</td><td>Świątynia Ateny Partenos (Partenon)</td></tr>
<tr><td>Ravenna</td><td>Rzym (Watykan)</td><td>Ateny</td></tr>
</table>
<table>
<tr><td>A</td><td>B</td><td>C</td></tr>
<tr><td>2</td><td>1</td><td>3</td></tr>
</table>
</td><td>0-4</td><td>6 odpowiedzi 3 pkt
5-4 odpowiedzi 2 pkt
3-2 odpowiedzi 1 pkt

Za dobre dopasowanie 3 wnętrz 2 pkt
2 wnętrz 1 pkt
1 i mniej 0 pkt</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>
<table>
<tr><td>Panoplia</td><td>rocaille</td><td>zwornik</td><td>kartusz</td></tr>
<tr><td>Renesans</td><td>rokoko</td><td>gotyk</td><td>Barok (manieryzm)</td></tr>
</table>
</td><td>0-3</td><td>8 uzupełnień 3 pkt
7-6 uzupełnień 2 pkt
5-3 uzupełnień 1 pkt
2-0 uzupełnień 0 pkt</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>1. starożytny Egipt
2. starożytny Rzym
3. starożytna Grecja
4. sztuka kreteńsko-mykeńska</td><td>0-2</td><td>Za 4 informacje 2 pkt
3-2 1 pkt
1 i mniej 0 pkt</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>
<table>
<tr><td>L.p.</td><td>Typ portretu</td><td>Kraj pochodzenia</td></tr>
<tr><td>A</td><td>Portret sarmacki</td><td>Polska</td></tr>
<tr><td>B</td><td>Portret koronacyjny (reprezentacyjny</td><td>Francja</td></tr>
<tr><td>C</td><td>Portret trumienny</td><td>Polska</td></tr>
<tr><td>D</td><td>Portret zbiorowy</td><td>Holandia</td></tr>
</table>
Epoka: Barok</td><td>0-4</td><td>8 odpowiedzi 3 pkt
7-6 odpowiedzi 2 pkt
5-4 odpowiedzi 1 pkt
3-0 odpowiedzi 0 pkt

Podanie epoki 1 pkt</td></tr>
<tr><td>5.</td><td><u>dynamika</u>, <u>symetria, kompozycja statyczna</u>, <u>kierunki diagonalne</u>, <u>harmonia</u>, <u>niepokój</u></td><td>0-2</td><td>Prawidłowo podkreślone trzy cechy klasycystyczne 1 pkt
Prawidłowo podkreślone trzy cechy romantyczne 1 pkt</td></tr>
<tr><td>6.</td><td>
<table>
<tr><td></td><td>Autor</td><td>Styl lub kierunek</td></tr>
<tr><td>Portret Baltazara Castiglione</td><td>Rafael Santi</td><td>Renesans (Odrodzenie)</td></tr>
<tr><td>Madonna z długą szyją</td><td>Parmigianino</td><td>Manieryzm</td></tr>
<tr><td>Nenufary</td><td>Claude Monet</td><td>Impresjonizm</td></tr>
<tr><td>Widok Warszawy od strony Pragi</td><td>Canaletto (Bernardo Belotto)</td><td>Klasycyzm (styl stanisławowski)</td></tr>
<tr><td>Święto trąbek</td><td>Aleksander Gierymski</td><td>Realizm (szkoła monachijska)</td></tr>
</table>
</td><td>0-4</td><td>10 odpowiedzi 4 pkt
9-8 odpowiedzi 3 pkt
7-6 odpowiedzi 2 pkt
5-4 odpowiedzi 1 pkt
3-0 odpowiedzi 0 pkt</td></tr>
</table>

<table>
<tr>
<td>7.</td>
<td>
<table>
<tr><td>A</td><td>B</td><td>C</td></tr>
<tr><td>Bazylika św. Piotra
w Rzymie</td><td>Kaplica pałacowa
w Akwizgranie</td><td>Kościół św. Karola Boromeuszka
w Wiedniu</td></tr>
<tr><td>Renesans
(Odrodzenie)</td><td>Sztuka wczesno-średniowieczna
(karolińska)</td><td>Barok</td></tr>
<tr><td>2</td><td>3</td><td>1</td></tr>
</table>
</td>
<td>0-4</td>
<td>6 odpowiedzi 3 pkt
5 - 4 odpowiedzi 2 pkt
3-2 odpowiedzi 1 pkt
1 i mniej 0 pkt

Dodatkowo 1 punkt za odpowiednie przypo-rządkowanie brył planom budowli</td>
</tr>
<tr>
<td>8.</td>
<td>
<table>
<tr><td>A</td><td>B</td><td>C</td><td>D</td></tr>
<tr><td>Willem de Kooning</td><td>Umberto Boccioni</td><td>Salvador Dali</td><td>Marcel Duchamp</td></tr>
<tr><td>Abstrakcyjny ekspresjo-nizm (Szkoła nowojorska, informel)</td><td>Futuryzm</td><td>Surrealizm</td><td>Dadaizm</td></tr>
</table>
Nazwa muzeum: Museum of Modern Art. (MoMA)
w Nowym Jorku
</td>
<td>0-3</td>
<td>8-7 odpowiedzi 2 pkt
6-4 odpowiedzi 1 pkt
3-0 odpowiedzi 0 pkt

Nazwa muzeum 1 pkt</td>
</tr>
<tr>
<td>9.</td>
<td>
<table>
<tr><td>Sandro Botticelli</td><td>Diego Velazquez</td><td>Rafael Santi</td></tr>
<tr><td>Narodziny Wenus</td><td>Las Meninas (Damy dworskie, Dwórki)</td><td>Szkoła Ateńska</td></tr>
<tr><td>Wawrzyniec Medyceusz</td><td>Filip IV</td><td>Juliusz II</td></tr>
</table>
</td>
<td>0-3</td>
<td>9 odpowiedzi 3 pkt
8-7 odpowiedzi 2 pkt
6-5 odpowiedzi 1 pkt
4-0 odpowiedzi 0 pkt</td>
</tr>
<tr>
<td>10.</td>
<td>A) Biennale
B) Izokefalizm
C) Kontusz</td>
<td>0-3</td>
<td>Za każdą prawidłową odpowiedź 1 pkt</td>
</tr>
<tr>
<td>11.</td>
<td>A) Rysunek węglem – węgiel jest najbardziej miękkim środkiem rysowniczym. Daje to możliwość operowania plamą oraz dużego jej różnicowania m.in. dzięki sile przycisku podczas rysowania. Daje on również efekty malarskie dzięki rozcieraniu.
B) Rysunek ołówkiem – najbardziej linearny spośród środków rysowniczych. Efekty uzyskujemy dzięki licznym drobnym, wąskim kreskom. Dzięki temu uzyskujemy delikatność i szlachetność wyrazu. Rysunek ołówkiem można swobodnie poddawać korekcie, np. wycierać gumką.
C) Rysunek piórkiem – wykonywany z użyciem płynnego środka rysowniczego (sadzy rozpuszczonej w wodzie). Łączy w sobie efekty czysto linearne z malarskimi. Wymaga dużej zręczności rysunkowej. Charakterystyczne jest stosowanie konturu. Częste jest łączenie piórka z technikami transparentnymi np. akwarelą, czy lawowanie.</td>
<td>0-3</td>
<td>Za dobrze wpisane techniki 1 pkt

Za każdą dobrą charakterystykę 1 pkt

Uwaga!
Można uznać inne prawidłowe określenia użyte przez ucznia</td>
</tr>
<tr>
<td>12.</td>
<td>1) Marcel Duchamp
2) Władysław Strzemiński
3) Stanisław Ignacy Witkiewicz (Witkacy)</td>
<td>0-3</td>
<td>Za każdą prawidłową odpowiedź 1 pkt</td>
</tr>
</table>

13.	Odpowiedzi mogą być zindywidualizowane, dlatego do dyspozycji egzaminatora pozostaje ostateczna ocena czy odpowiedź jest prawidłowa. 1 punkt musi zostać przyznany za wskazanie kierunku lub ugrupowania, które reprezentują artyści. Drugi punkt przyznaje egzaminator za poprawną od strony językowej i merytorycznej interpretację. Przykładowe odpowiedzi: 1) Marcel Duchamp jest przedstawicielem ruchu dada-istycznego w Nowym Jorku. Jego twórczość w sposób zasadniczy wpłynęła na sztukę XX wieku. Zakwestionował on dotychczasowe wartości w sztukach plastycznych m.in. kwestię autorstwa. Jego ready-mades były próbą pokazania, że to „idea" jest w sztuce ważniejsza niż własnoręczne wykonanie pracy przez artystę. Chciał zdjąć z piedestału pojęcie sztuki i traktować ją jak rozrywkę. Kwestionował też dotychczasowe przekonania dotyczące jakości dzieła sztuki i ustalonej hierarchii dzieł i artystów w historii sztuki. W swoich pracach posługiwał się ironią, absurdem, szokował odniesieniami seksualnymi. Uważał, że wartości w sztukach plastycznych ustalane są przez zgodę specjalistów, a nie są obiektywne i nienaruszalne. 2) Władysław Strzemiński był członkiem grup artystycznych „Blok", „Praesens" i „a.r." oraz twórcą teorii plastycznej zwanej unizmem. Mówił w niej o tym, że główną cechą obrazu jego płaskość. W przeszłości artyści skupiali się na jakimś fragmencie obrazu poświęcając jego jednorodność. Strzemiński twierdził, że od efektów dramatycznych znacznie ważniejsza jest równowaga plastyczna. Każdy fragment obrazu jest równie istotny, a celem malarstwa jest unizm czyli jednozgodność wszystkich elementów obrazu z jego danymi przyrodzonymi. Malarz powinien wyzbywać się indywidualizmu i subiekty-wizmu na rzecz obiektywizmu opartego na prawach i budowie obrazu. 3) Stanisław Ignacy Witkiewicz działał początkowo w obrębie grupy „Formiści". Stworzył wówczas „teorię czystej formy", która odnosiła się głównie do teatru, ale i do sztuk plastycznych. Ze względu na fatalny odbiór przez publiczność jego dzieł opartych na teorii, porzucił tworzenie tego rodzaju prac. Założył jednoosobową firmę portretową, wykonując za opłatą portrety przybywających do Zakopanego letników. Mając złe doświadczenia z odbiorcami jego dzieł zawarł w regulaminie firmy paragraf o nie przyjmowaniu żadnych uwag od zamawiających obrazy. Wykonywał portrety całkowicie realistyczne, nazywał je ulizanymi (kosztowały najwięcej), ale także portrety odchodzące od realizmu na rzecz ekspresji i surrealnych wizji.	0-4	Za każdą prawidłową odpowiedź 0-2 pkt *Uwaga!* *Można uznać inne prawidłowe określenia użyte przez ucznia*

<table>
<tr>
<td>14.</td>
<td>Kolejność odpowiedzi jest dowolna
<table>
<tr><th>A</th><th>B</th><th>C</th><th>D</th></tr>
<tr><td>H. Toulouse-Lautrec</td><td>Georges Braque</td><td>Oskar Dominguez</td><td>Jackson Pollock</td></tr>
<tr><td>postimprejo-nizm</td><td>kubizm</td><td>surrealizm</td><td>Action painting</td></tr>
<tr><td>litografia</td><td>kolaż</td><td>Dekalkomania</td><td>dripping</td></tr>
</table>
Przykładowe definicje:
Litografia – technika graficzna, w której rysunek przeznaczony do odbicia tworzy się na kamieniu litograficznym. Miejsca pokryte tłustą kredką przyjmują farbę, a zwilżone wodą odpychają farbę. Litografia barwna używana była pod koniec XIX wieku tworzenia plakatu.
Kolaż (collage) – technika plastyczna polegająca na tworzeniu kompozycji na płaszczyźnie za pomocą naklejania lub innego rodzaju montażu.
Dekalkomania – technika malarska , w której pracę uzyskuje się przez rozciskanie farby między dwoma warstwami papieru lub innego materiału.
Dripping – technika malarska polegająca na swobodnym wylewaniu farby na powierzchnię obrazu. Rzadka farba spływając i stopniowo zasychając tworzy zacieki.</td>
<td>0-6</td>
<td>Za każde dobre zestawienie artysty, kierunku i techniki 1 pkt
Za każdą dobrą definicję 1 pkt

Uwaga!
Można uznać inne prawidłowe określenia użyte przez ucznia</td>
</tr>
<tr>
<td>15.</td>
<td>1) Zesłanie Ducha Świętego - Nowy Testament (Dzieje Apostolskie)
2) Trzy Mojry (Parki) - Mitologia
3) Walka Jakuba z aniołem - Stary Testament</td>
<td>0-3</td>
<td>6 odpowiedzi 3 pkt
5-4 odpowiedzi 2 pkt
3-2 odpowiedzi 1 pkt</td>
</tr>
<tr>
<td>16.</td>
<td>św. Piotr - klucze
św. Barbara - wieża
św. Jan Ewangelista - orzeł
św. Mikołaj - trzy sztabki złota</td>
<td>0-2</td>
<td>4 odpowiedzi 2 pkt
3-2 odpowiedzi 1 pkt
1-0 odpowiedzi 0 pkt</td>
</tr>
<tr>
<td>17.</td>
<td>Od góry:
Gzyms
Fryz (ciągły)
Architraw
Kapitel (głowica)
Porządek koryncki</td>
<td>0-3</td>
<td>4 odpowiedzi 2 pkt
3 odpowiedzi 1 pkt

Za podanie porządku 1 pkt</td>
</tr>
<tr>
<td>18.</td>
<td>1) Zjednoczenie przez Faraona Narmera (Nemesa) Dolnego i Górnego Egiptu.
2) Życie, działalność i męczeńska śmierć świętego Wojciecha.
3) Walka Greków o niepodległość – powstanie przeciwko Turkom. Zmasakrowanie ludności cywilnej na wyspie Chios przez armię turecką.</td>
<td>0-3</td>
<td>Za każdą dobrą odpowiedź 1 pkt</td>
</tr>
</table>

<table>
<tr><td>19.</td><td>Jest to Kaplica Zygmuntowska na Wawelu w Krakowie.

A) Plan budowli jest centralny w formie kwadratu z niszami przeznaczonymi na ołtarz, nagrobki i stallę. W kondygnacji wyższej na czworoboku kwadratu umieszczony jest ośmioboczny bęben, całość wieńczy kopuła na rzucie koła. Jest to ulubiony typ planu renesansowego uważany za najbardziej odpowiedni dla miejsc kultu i kaplic grobowych.
B) Bryła zewnętrzna jest dość prosta złożona z podstawowych form geometrycznych: na dole sześcian, wyżej wieloboczny bęben z okrągłymi oknami, a na nim kopuła pokryta (złotą) blachą z wysmukłą okrągłą latarnią zwieńczoną (aniołkiem z) krzyżem. Kondygnacja dolna podzielona jest pilastrami toskańskimi podtrzymującymi belkowanie. Pomiędzy nimi mieszczą się prostokątne i zbliżone do rombów płyciny. Dużo bardziej dekoracyjny jest bęben kopuły. Całość sprawia wrażenie harmonijnej, wyważonej budowli wyrażającej w pełni ideały renesansu.
C) We wnętrzu kaplicy znajdują się dwa nagrobki: Zygmunta I Starego i Zygmunta Augusta. Na ścianie (południowej) znajduje się stalla tronowa z płytą nagrobną Anny Jagiellonki.(Na niewidocznej na obrazku ścianie znajduje się ołtarz.) We wnętrzu panuje nastrój podniosłego skupienia. Powoduje to jasny układ architektoniczny oraz bogata dekoracja o tektonicznym charakterze. Oprócz nagrobków, w niszach pojawiają się pełnoplastyczne rzeźby świętych, wyżej płaskorzeźbione tonda. Wnętrze podzielone jest pilastrami i archiwoltami, które tworzą dekorowane groteską pola. Dekoracja jest tak bogata, że nie pozostawia pustego miejsca na ścianach.</td><td>0-6</td><td>Za każdą odpowiedź:
0-2 pkt

Uwaga!
Można uznać inne prawidłowe określenia użyte przez ucznia</td></tr>
<tr><td>20.</td><td><table>
<tr><th>Rzeźba A</th><th>Rzeźba B</th></tr>
<tr><td>Faraon Chefren (faraon)</td><td>Odpoczywający Ares</td></tr>
<tr><td>-Kompozycja oparta jest na równowadze pionów i poziomów. Ma charakter wyraźnie statyczny i monumentalny.
- Bryła jest zwarta, blokowa, ręce ułożone wzdłuż ciała spoczywają na kolanach.
- Ciało faraona jest uproszczone i wyidealizowane.
- Wyraz dziełu nadaje ciemny kolor użytego, żyłkowanego kamienia (dioryt).</td><td>- Kompozycja jest swobodna oparta na pionach, poziomach, ale i skosach.
- Bryła otwarta z licznymi prześwitami, co powoduje łączność rzeźby z otaczającą ją przestrzenią.
- Ciało ludzkie przedstawione realistycznie ze znajomością anatomii choć nieco idealizowane.
- Ekspresji dziełu nadaje swobodna poza odpoczywającego boga tworząca wraz z postacią dziecka wieloplanową, pełną wyrazu kompozycję.</td></tr>
</table></td><td>0-12</td><td>część a) 0-2 pkt
część b) 0-8 pkt
za każdą dobrze określoną cechę 1 pkt
razem 8 pkt
część c) 0-2 pkt

Uwaga!
Można uznać inne prawidłowe określenia użyte przez ucznia</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td colspan="2">Dzieła choć przedstawiają podobny temat różnią się od siebie wyraźnie. Rzeźba A wykonana w okresie Starego Państwa w Egipcie jest wyrazem sztuki, w której stały i nienaruszalny kanon przedstawieniowy narzuca artyście sposób realizacji dzieła. Rzeźba B pochodzi z okresu późnoklasycznego starożytnej Grecji (IV wiek) i jest wyrazem swobodnego rozwoju kanonu przedstawieniowego ludzkiej postaci, zmierzającego w stronę realizmu zarówno cielesnego jak i psychicznego.</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>21.</td><td>Starożytny Egipt
- Faraon mógł być przedstawiany tylko w pozie siedzącej (tronujący) lub stojącej (kroczący)
- Faraon posiadał atrybuty władzy: sztuczną brodę, nakrycie głowy – klaft (nemes) lub koronę
- Faraon przedstawiany był jako młody pełen siły mężczyzna (w bezczasowej młodości)
- Rysy twarzy oraz ciało faraona były idealizowane
- Kanon miał charakter stały i niezmienny, obowiązywał przez wiele wieków istnienia cywilizacji egipskiej</td><td>Starożytna Grecja
- Stosowano kompozycję zwaną kontrapostem, czyli pozę człowieka, w której ciężar ciała spoczywa na prawej nodze, lewa zaś jest odsunięta do tyłu i ledwie dotyka ziemi. Dla równowagi lewa ręka ma napięte mięśnie i trzyma oszczep, prawa zaś swobodnie opada wzdłuż ciała. Poza ta ma wyrażać stan równowagi w spoczynku i harmonijnie zestawiać partie mięśni napiętych i odpoczywających.
- Proporcje postaci wyliczone matematycznie np. u Polikleta głowa mieściła się osiem razy w wysokości postaci
- Zależność poszczególnych części ciała tworzących harmonijną całość
- Postacie męskie (później także kobiece) przedstawiano zwykle nago, widząc w ciele człowieka symbol boskości
- Kanon ma charakter swobodny, np. różni artyści stosują odmienne proporcje</td><td>0-6</td><td>za każdą dobrze określoną cechę 1 pkt
Egipt 3 pkt
Grecja 3 pkt

razem 6 pkt

Uwaga!
Można uznać inne prawidłowe określenia użyte przez ucznia</td></tr>
</table>

22.	1) Happening 2) Architektura 3) Rzeźba 4) Grafika 5) Asamblaż 6) Malarstwo	0-3	6 odpowiedzi 3 pkt 5 odpowiedzi 2 pkt 4-3 odpowiedzi 1 pkt 2-0 odpowiedzi 0 pkt
23.	1) Warszawa 2) Kraków 3) Wrocław 4) Łódź	0-2	4 odpowiedzi 2 pkt 3-2 odpowiedzi 1 pkt 1-0 odpowiedzi 0 pkt
24.	A) jest to budynek, w którym odbywały się rozprawy sądowe, zawierano tam także transakcje handlowe. B) jest to siedziba władz miejskich; miejsce spotkań rady miejskiej C) jest to budowla, często ogrodowa, służąca jako punkt widokowy.	0-2	3 odpowiedzi 2 pkt 2 odpowiedzi 1 pkt 1-0 odpowiedzi 0 pkt
25.	Jan van Eyck, Andrea Mantegna, Wit Stwosz, Filippo Brunelleschi	0-2	4 odpowiedzi 2 pkt 3-2 odpowiedzi 1 pkt 1-0 odpowiedzi 0 pkt
26.	1) Zygmunt I Stary 2) Zygmunt III Waza 3) Jan III Sobieski 4) Stanisław August Poniatowski	0-2	4 odpowiedzi 2 pkt 3-2 odpowiedzi 1 pkt 1-0 odpowiedzi 0 pkt
27.	Komoda, parawan, relikwiarz	0-3	Za każdą prawidłową odpowiedź 1 pkt
28.	Barok, starożytna Grecja, średniowiecze, XIX wiek	0-2	3 odpowiedzi 2 pkt 2 odpowiedzi 1 pkt 1-0 odpowiedzi 0 pkt